

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
Αυτοτελές Τμήμα
Συλλογικών Οργάνων

Ηράκλειο, 8 Ιανουαρίου 2025
Αρ. πρωτ.: 4748

Ταχ. Δ/ση :Πλατεία Ελευθερίας ΠΡΟΣ: - Δ/ση ΠΕ.ΧΩ.Σ. Αποκεντρωμένης
Ταχ. Κώδικας :712 01 Διοίκησης Κρήτης
Πληροφορίες :Νικάκη Δέσποινα
Τηλέφωνο :2813 400237 ΚΟΙΝ.: - Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος ΠΚ
e-mail :tyso@crete.gov.gr - Αντιπεριφερειάρχη ΠΕ Ρεθύμνου
- Δ/ση Περιβάλλοντος &
Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ
- Τμήμα Περιβάλλοντος και
Υδροοικονομίας ΠΕ Ρεθύμνου
- Δήμο Ρεθύμνου
- Δ/ση Τεχνικών Έργων ΠΕ Ρεθύμνου

ΘΕΜΑ: Διαβίβαση της αριθμ. **63/2024** απόφασης της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας.

Σας διαβιβάζουμε για τις δικές σας ενέργειες, αντίγραφο της υπ' αριθ. **63/2024** απόφασης της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας (**πρακτικό Ν° 12/20-12-2024**) που αφορά στην Έκφραση άποψης επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου: «**Μελέτη οριοθέτησης με έργα διευθέτησης ρέματος «Ξεριά Πηγιανού», Δήμου Ρεθύμνου στην Π.Ε. Ρεθύμνου, με φορέα έργου τη Δ/ση Τεχνικών Έργων Π.Ε. Ρεθύμνου**».

Η Προϊσταμένη του Τμήματος

Βαρδιάμπαση Νίκη

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Περιφερειάρχη
- Αναπληρωτή Περιφερειάρχη ΠΚ
- Εκτελεστικό Γραμματέα ΠΚ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ**

**ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΑΔΑ:**

**Απόσπασμα Πρακτικού Νο 12/20-12-2024
Αριθμός Απόφασης 63/2024**

Στο Ηράκλειο σήμερα **Παρασκευή 20 Δεκεμβρίου 2024** και ώρα **11:00** συνήλθε σε **δια ζώσης** συνεδρίαση η **Επιτροπή Περιβάλλοντος και Χωροταξίας**, (Περιφερειακό Κατάστημα, Πλατεία Ελευθερίας 01), ύστερα από τη με αριθ. πρωτ.: **418209/26-11-2024** πρόσκληση του Προέδρου της.

Στη συνεδρίαση, στην οποία κλήθηκαν νόμιμα τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη παραβρέθηκαν:

1	Ξυλούρης Νικόλαος	Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος	Πρόεδρος της Επιτροπής
2	Κουτεντάκη Θεοδώρα	Περιφερειακός σύμβουλος	τακτικό μέλος
3	Ιερωνυμάκης Πρίαμος	» »	» »
4	Βοργιάς Στυλιανός (Στέλιος)	» »	» »
5	Φραγκάκης Εμμανουήλ	» »	» »
6	Χαριτάκη Μακράκη Χρυσάνθη	» »	» »
7	Μανούσακας Ιωάννης	» »	» »
8	Τερζής Λεωνίδας	» »	» »
9	Παπαβασιλείου Νεκτάριος	» »	» »
10	Βάρδα Μαρία	» »	αντιπρόεδρος της Επιτροπής
11	Βρύσαλης Δημήτριος	» »	τακτικό μέλος
12	Τζεδάκης Σταύρος	» »	Ως τακτικό μέλος
13	Καρτσάκης Γεώργιος	» »	Ως τακτικό μέλος

Από τη συνεδρίαση απουσίαζαν οι κ.κ.: Αλεξάκης Γεώργιος, Τσουδερός Ευάγγελος και Χαιρετάκης Μιχαήλ τακτικά μέλη της Επιτροπής.

Α. Στη συνεδρίαση παραβρέθηκαν οι κ.κ.: Αγαπάκης Γεώργιος προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης Υποδομών ΠΚ, Κριτωτάκης Μαρίνος προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ανάπτυξης ΠΚ, Καγιαμπάκη Άννα προϊσταμένη Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Δαφνομήλη Δήμητρα προϊσταμένη τμήματος Περιβάλλοντος Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού, Πανατζόγλου Φώτιος Προϊστάμενος Τμήματος Υδροοικονομίας Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Μαργέτα Σγουρώ Προϊσταμένη Τμήματος Δομών Περιβάλλοντος Δ/σης Τεχνικών Έργων ΠΚ, Στεφανάκη Μαρία Υπάλληλος τμήματος Περιβάλλοντος Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Βογιατζή Χρυσάνθη ειδική σύμβουλος Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος ΠΚ, Παρασύρης Ιωάννης και Ρέμπης Νικόλαος μελετητές θέματος 2, Πιταροκοίλης Κωνσταντίνος Πρόεδρος Οικοδομικού

Συνεταιρισμού Υπαλλήλων Δ.Ο.Υ. Ανατολικής Κρήτης (θέμα 2), Γιαχνάκης Εμμανουήλ Αντιπρόεδρος Οικοδομικού Συνεταιρισμού Υπαλλήλων Δ.Ο.Υ. Ανατολικής Κρήτης (θέμα 2), Μαριδάκης Νικόλαος μέλος Οικοδομικού Συνεταιρισμού Υπαλλήλων Δ.Ο.Υ. Ανατολικής Κρήτης (θέμα 2), Σχινάς Ιωάννης μελετητής θέματος 1 και 3, και για την τήρηση των πρακτικών οι: Βαρδιάμπαση Νίκη και Γιατρομανωλάκη Ευαγγελία υπάλληλοι Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων ΠΚ.

Β. Συμμετείχαν μέσω τηλεδιάσκεψης οι κ.κ.: Νικολουδάκης Εμμανουήλ Προϊστάμενος τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Ρεθύμνου, Αγγελιογιαννάκη Ελένη Υπάλληλος τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Χανίων, Ερμίδου Ανδρονίκη υπάλληλος Δ/σης Τεχνικών Έργων ΠΕ Ρεθύμνου, Γούναρης Βασίλειος μελετητής θέματος 1 και Νάσση Άννα εκπρόσωπος από ΟΑΚ ΑΕ.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής ύστερα από τη διαπίστωση απαρτίας, κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης με τα παρακάτω θέματα ημερήσιας διάταξης:

ΘΕΜΑ 7^ο: Έκφραση άποψης επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου: «**Μελέτη οριοθέτησης με έργα διευθέτησης ρέματος «Ξεριά Πηγιανού», Δήμου Ρεθύμνου στην Π.Ε. Ρεθύμνου, με φορέα έργου τη Δ/ση Τεχνικών Έργων Π.Ε. Ρεθύμνου.**».

Η Επιτροπή Περιβάλλοντος και Χωροταξίας έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- α)** Του **N. 1650/1986:** «Για την προστασία του περιβάλλοντος»,
- β)** Του **N. 2690/1999:** «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις»,
- γ)** Του **N. 3852/2010:** «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης»,
- δ)** Του **N. 4014/2011:** «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος»,
- ε)** της αριθμ. **1649/45-15-1-2014 ΚΥΑ**, η οποία αφορά στην «εξειδίκευση των διαδικασιών γνωμοδοτήσεων και τρόπου ενημέρωσης του κοινού και συμμετοχής του ενδιαφερόμενου κοινού στη δημόσια διαβούλευση κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων της Κατηγορίας Α΄ της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπ΄ αριθμ. 1958/2012 (ΦΕΚ Α΄ 21),
- στ)** του **N 5056/2023:** «Αναμόρφωση του συστήματος διακυβέρνησης Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού, κατάργηση νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου δήμων, παρακολούθηση επιδόσεων τοπικής αυτοδιοίκησης οικονομική και διοικητική διαχείριση οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ευζωία των ζώων συντροφιάς, κατασκευή και αναβάθμιση λειτουργούντων χερσαίων συνοριακών σταθμών και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Εσωτερικών»,
όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.

- 2.** Το Π.Δ. **149/2010** με θέμα: «**Οργανισμός της Περιφέρειας Κρήτης**» (ΦΕΚ 242/27-12-2010, τεύχος Α΄) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την αριθμ. **1218/ΦΕΚ 762 τ. Β΄ / 26-02-2021** Απόφαση Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης
- 3.** Την αριθμ. **4/2024** απόφαση σε **2^η ορθή επανάληψη** Περιφερειακού Συμβουλίου (πρακτικό Ν^ο 02/16-01-2022), που αφορά: **α)** στη Σύσταση Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας Περιφέρειας Κρήτης, **β)** στον Καθορισμό αριθμού των μελών της και **γ)** στη Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων του Περιφερειακού

Συμβουλίου προς την Επιτροπή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 164 του Ν. 3852/10: «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με τις διατάξεις του άρθρου 13 του Ν. 5056/2023, από τη δημοσίευση της απόφασης στο ΦΕΚ 09-02-2024 έως 30/06/2026.

4. Το ΦΕΚ 949 τ. Β/09-02-2024 που αφορά τη δημοσίευση της αρ. 4/2024 απόφασης Περιφερειακού Συμβουλίου ΠΚ.
5. Την αριθμ. πρωτ. 52177/14-02-2024 απόφαση Περιφερειάρχη, που αφορά στον ορισμό προέδρου Επιτροπής Περιβάλλοντος & Χωροταξίας Π.Κ. έως 04-01-2025.
6. Το αριθμ. πρωτ.: 3806/7-11-2024 έγγραφο της Δ/σης ΠΕ.ΧΩ.Σ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, με το οποίο μας διαβιβάστηκε στο Περιφερειακό Συμβούλιο η Μ.Π.Ε. για το αναφερόμενο έργο.
7. Την αριθμ. πρωτ. 410138/19-11-2024 ανακοίνωση του Περιφερειακού Συμβουλίου στον τοπικό τύπο, προκειμένου να λάβουν γνώση οι φορείς και οι πολίτες της Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνου, για την αναφερόμενη Μ.Π.Ε.
8. Το αριθμ. πρωτ. 416261/25-11-2024 έγγραφο του Τμήματος Συλλογικών Οργάνων Π.Κ. προς τον Δήμο Ρεθύμνου με θέμα: Διαβίβαση ΜΠΕ στο Δήμο σας που αφορά το έργο: «Μελέτη οριοθέτησης με έργα διευθέτησης ρέματος «Ξεριά Πηγιανού», Δήμου Ρεθύμνου στην Π.Ε. Ρεθύμνου, με φορέα έργου τη Δ/ση Τεχνικών Έργων Π.Ε. Ρεθύμνου», για έκφραση γνώμης από τα οικεία συλλογικά όργανα.
9. Το με αρ. πρωτ. 451638/17-12-2024 έγγραφο του Τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Ρεθύμνου, στο οποίο αναφέρονται τα παρακάτω:

Σχετικά:

Το με αρ. πρωτ. 410696/20-11-2024 έγγραφο του Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης για έκφραση απόψεων για την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων διευθέτησης της μελέτης με τίτλο «Μελέτη οριοθέτησης με έργα διευθέτησης ρέματος Ξεριά Πηγιανού Δήμου Ρεθύμνης, Π.Ε. Ρεθύμνης».

Α. Εισαγωγή:

Η εξεταζόμενη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) αφορά το υποέργο «Μελέτη Οριοθέτησης με έργα διευθέτησης ρέματος Ξεριά Πηγιανού Δήμου Ρεθύμνης, Π.Ε. Ρεθύμνης» του συνολικού έργου «Αποκατάσταση Ζημιών Υποδομών και Συνοδών Υδραυλικών Έργων στο οδικό δίκτυο και τις υποδομές της Π.Ε. Ρεθύμνης».

Συγκεκριμένα, αντικείμενο της ΜΠΕ είναι τα απαιτούμενα έργα διευθέτησης του ρέματος Ξεριά Πηγιανού για μήκος περίπου 3,73 km μέχρι τις εκβολές του στη θάλασσα, η κατασκευή αναβαθμού-παγίδας φερτών στην κοίτη του ρέματος Ξεριά Πηγιανού σε κατάλληλη θέση ανάντη του προς διευθέτηση τμήματος, και η σύνταξη Φακέλου Οριοθέτησης του ρέματος.

Φορέας του έργου είναι η Διεύθυνση Τεχνικών Έργων Π.Ε. Ρεθύμνης / Τμήμα Δομών Περιβάλλοντος.

Στις 10/11/2020, με την αρ.11766/11-11-2020 (ΑΔΑ:6ΞΚ446ΜΤΛΒ-ΗΜ4) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, κηρύχθηκε η Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνης σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης έως 10-05-2021 και παρατάθηκε η απόφαση του ήδη κηρυγμένου Δήμου Ρεθύμνης έως 10-05-2021. Είχαν προηγηθεί και οι καταστροφικές πλημμύρες του 2019, όταν και πάλι είχε αποφασιστεί η κήρυξη του Δήμου Ρεθύμνης σε έκτακτη ανάγκη.

Μετά τις έντονες βροχοπτώσεις παρατηρήθηκαν επικίνδυνα πλημμυρικά φαινόμενα στα ρέματα της Π.Ε. Ρεθύμνης, που είχαν ως αποτέλεσμα εκτεταμένες υλικές ζημιές, με καταστροφές υφιστάμενων τεχνικών ομβρίων, διαβρώσεις εδαφών και κατολισθήσεις πρανών, και σύμφωνα με την ΜΠΕ, αν δεν ληφθούν άμεσα μέτρα προστασίας, ενδέχεται να

παρασύρουν πληθώρα παραρεμάτων κατοικιών, οδών, τεχνικών και εγκαταστάσεων Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας.

Β. Θέση του έργου και χρήσεις γης στην περιοχή μελέτης:

Η περιοχή Μελέτης καταλαμβάνει έκταση 18.7 km² και σε αυτήν εντοπίζονται οι οικισμοί Πηγή και Αγ. Δημήτριος, κατοικημένες/τουριστικές και βιοτεχνικές περιοχές. Η πόλη του Ρεθύμνου εντοπίζεται 8 km δυτικά της εκβολής του ρέματος, εκτός της λεκάνης απορροής του.

Στην παρακάτω εικόνα παρουσιάζεται η περιοχή στην οποία χωροθετούνται τα έργα διευθέτησης.

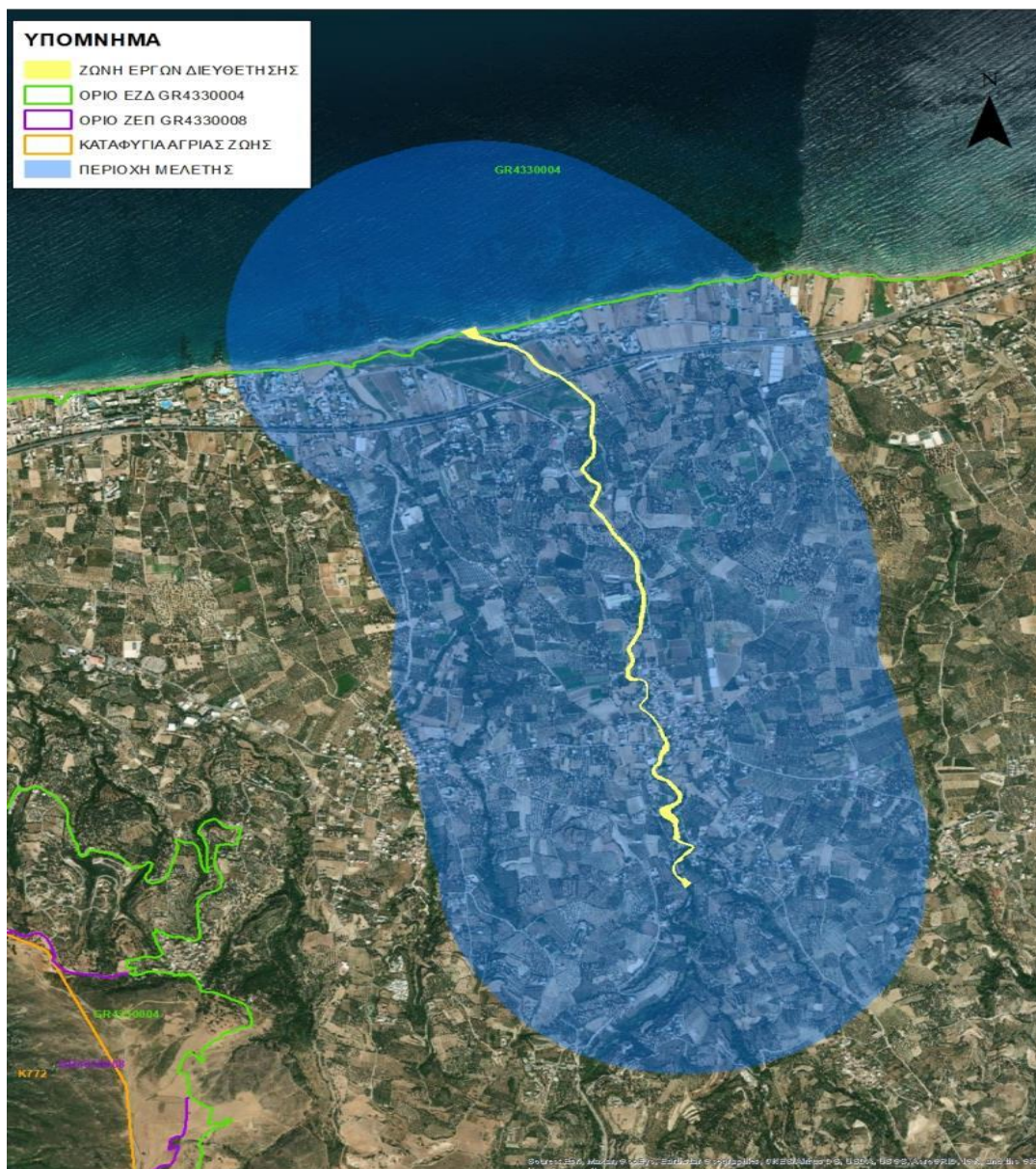

Εικόνα 0-: Περιοχή Μελέτης

Β.1. Τα υπό Μελέτη έργα βρίσκονται εκτός ορίων προστατευόμενων περιοχών. Ωστόσο, τα προτεινόμενα έργα βρίσκονται στα όρια της Ειδικής Ζώνης Διατήρησης (ΕΖΔ) GR4330004 «Πρασσανό Φαράγγι-Πατσός-Σφακορύακο ρέμα-Παραλία Ρεθύμνου και Εκβολή Γεροποτάμου, Ακρ. Λιανός Κάβος-Περιβόλια» συνολικής έκτασης 13.130,11 ha (Εικόνα 2).

Το προτεινόμενο έργο δεν χωροθετείται εντός των ορίων κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων, ούτε θίγει θεσμοθετημένα μνημεία.

Β.2. Για την περιοχή ανάπτυξης των προτεινόμενων έργων διευθέτησης υπάρχει κυρωμένος δασικός χάρτης ΦΕΚ 922/Δ' /30.11.2022). Σύμφωνα ωστόσο με τους ανηρτημένους κυρωμένους δασικούς χάρτες (ΥΠΕΝ, 2022), μέρος του κεντρικού τμήματος του ρέματος Ξεριά Πηγιανού, έχει τους χαρακτηρισμούς ΔΔ, ΑΔ και ΔΑ, δηλώνοντας την ύπαρξη «Δασών και Δασικών Εκτάσεων» και την αλλαγή του χαρακτηρισμού από «Άλλης μορφής/Κάλυψης Εκτάσεις» σε «Δάση και Δασικές Εκτάσεις» και το αντίστροφο (Εικόνα 3).

Εικόνα 2: Προστατευόμενες περιοχές του Ν. 4685/2020 στην άμεση και ευρύτερη περιοχή Μελέτης

Β.3. Με την Υ.Α. 42284/13.10.2017 (ΦΕΚ 260/ΑΑΠ/8-11-2017) εγκρίθηκε το αναθεωρημένο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο (ΠΧΠ) της Περιφέρειας Κρήτης. Το ΠΧΠ στις βασικές προτεραιότητες για την προστασία, διατήρηση και ανάδειξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς (άρθρο 11), σε εφαρμογή των απαιτήσεων της Σύμβασης για το Τοπίο, εντοπίζει εννέα χωρικές ενότητες - «τοπία ιδιαίτερης σημασίας» εντός του ενιαίου δικτύου των «περιοχών με φέρουσα ικανότητα φυσικού και πολιτιστικού κεφαλαίου». Μια από τις εννέα αυτές χωρικές ενότητες είναι στην ΠΕ Ρεθύμνης η «Ενότητα 5 / Ρέθυμνο και περιβάλλουσα περιοχή». Για τις εννέα αυτές ενότητες συγκροτείται ολοκληρωμένο πρόγραμμα ενεργειών και δράσεων, προκειμένου να προωθηθούν άμεσα ως πιλοτικές εφαρμογές και φυσικά δίχως να εγκαταλείπονται οι προσπάθειες ανασυγκρότησης του συνολικού χώρου. Μεταξύ των βασικών προτεραιοτήτων για την προστασία, διατήρηση και ανάδειξη της ενιαίας φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς ορίζονται:

- η θέσπιση ειδικών χρηματοδοτικών κινήτρων για τη διατήρηση των παραδοσιακών δραστηριοτήτων, με οικολογική προσέγγιση και διαχείριση, και

- η λήψη ειδικών μέτρων για τη μη συνέχιση της αποψίλωσης των δασών και η άσκηση πολιτικών για τη φυσική επέκταση και ανανέωσή τους, όπως η άμεση θεσμική προστασία της φυσικής κληρονομιάς -δάση, χλωρίδα, πανίδα - και των τοπίων, καθώς και η ανάληψη δράσεων αναβάθμισης και αποτελεσματικών μέτρων προστασίας (διάβρωση εδαφών, αποψίλωση δασών, φαινόμενα ερημοποίησης, υφαλμύρωσης, κλπ), τα οποία παραμένουν αναποτελεσματικά και εκτός της αναγκαίας κλίμακας παρέμβασης.

**Εικόνα 3: Απόσπασμα από την κύρωση του δασικού χάρτη για την περιοχή Μελέτης
ΦΕΚ 922/Δ' /30.11.2022 (Πηγή: ΥΠΕΝ, 2022)**

Θεσμικό καθεστώς χρήσεων γης περιοχής μελέτης

Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου

Τμήμα του ρέματος Ξεριά για μήκος 0,6 km μέχρι την εκβολή του, εμπίπτει στην Καθορισμένη Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου, κατώτατου ορίου κατάτμησης και λοιπών όρων και περιορισμών δόμησης στην εκτός εγκεκριμένου σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προ του 1923 περιοχή του Δήμου Ρεθύμνης και των κοινοτήτων Γεράνι, Πρινέ, Ατσιπόπουλο, Αρμένιοι, Άδελε, Πηγή, Μαρουλά, Παγκαλοχώρι, Χαμαλεύρι, Πρίνου, Καρωτής και Επισκοπής Ρεθύμνης (ΦΕΚ 720/Δ/31-07-1987). Μέσα στη ΖΟΕ καθορίζονται ειδικές χρήσεις γης, κατώτατο όριο κατάτμησης, καθώς και όροι και περιορισμοί δόμησης κατά περιοχές.

Οριογραμμές αιγιαλού-παραλίας

Στην περιοχή μελέτης ισχύουν τα καθορισμένα όρια αιγιαλού και παραλίας σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 80/2012 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης (ΦΕΚ 56/Δ/14-02-2012) περί καθορισμού οριογραμμών αιγιαλού και παραλίας στην περιοχή «Πηγιανός Κάμπος» και την υπ' αριθμ. 3388/73/1974 Νομαρχιακή Απόφαση (ΦΕΚ 132/Δ/18-05-1974) περί επικυρώσεως πρακτικού καθορισμού οριογραμμών αιγιαλού και παραλίας στη θέση «Τραχάλα Κάμπος» Περιφέρειας Πηγής Ρεθύμνης.

Οριοθετημένοι Οικισμοί

Όπως προαναφέρθηκε, στην Περιοχή Μελέτης υπάρχει πλήθος οικισμών, ωστόσο το υπό Μελέτη έργο διέρχεται μέσα από τα όρια δύο εξ αυτών. Πρόκειται για τους οικισμούς:

- Πηγή (ΦΕΚ 529/Δ/23-06-1997) και
- Πηγιανός Κάμπος (ΦΕΚ 100/Δ/05-03-2020).

Τα παραπάνω θέτουν περιορισμούς ως προς το είδος του έργου που μελετάται. Στην περίπτωση του οικισμού Πηγή θα πρέπει να εξασφαλίζεται οπωσδήποτε η συνέχεια των υφιστάμενων ή εγκεκριμένων δρόμων του οικισμού.

Συμβατότητα έργου με το θεσμικό καθεστώς χρήσεων

Σύμφωνα με την παραπάνω ανάλυση, το έργο είναι συμβατό με τις θεσμοθετημένες χρήσεις της περιοχής μελέτης.

Γ. Περιγραφή του έργου:

Στην ΜΠΕ εξετάστηκαν εναλλακτικές λύσεις ως προς τη χωροθέτηση της παγίδας φερτών, τον σχεδιασμό και τη διάταξη των έργων διευθέτησης (ΜΠΕ, σελ. 175-184). Καθοριστικά κριτήρια για τη σχεδίαση και την επιλογή των εναλλακτικών λύσεων ήταν τα εξής τεχνικά, αλλά και περιβαλλοντικά θέματα:

- Υλοποίηση λειτουργικών έργων διευθέτησης των ρεμάτων που να εγγυώνται την ασφάλεια των χρηστών και την ευκολία στη συντήρησή τους.
- Οι διερχόμενες πλημμυρικές παροχές, να εκβάλλουν με ασφάλεια στη θάλασσα.
- Τα έργα διευθέτησης που προτείνονται να είναι τα απολύτως αναγκαία προκειμένου να αποφευχθούν περαιτέρω πλημμυρικά φαινόμενα στην περιοχή Μελέτης.
- Τα έργα διευθέτησης να ακολουθούν κατά κανόνα τη φυσική μισγάγγεια των ρεμάτων.
- Ελαχιστοποίηση των χερσαίων επεμβάσεων.
- Σχεδιασμός των προτεινόμενων έργων για πλημμύρες περιόδου επαναφοράς $T = 50$ έτη.

Μετά την εξέταση των εναλλακτικών λύσεων, τα προτεινόμενα έργα στο ρέμα Ξεριά είναι:

Σκοπός των προτεινόμενων έργων είναι η ασφαλής παροχέτευση προς τον αποδέκτη (θάλασσα) των πλημμυρικών παροχών του ρέματος Ξεριά Πηγιανού, μετά την έξοδό τους από τις αντίστοιχες κοιλάδες προς τις κατάντη πεδινές περιοχές και κατοικημένες περιοχές.

Α' Τμήμα Μελέτης Χ.Θ. 0+044.55 ÷ 0+537.16 (Ανάντη έργων γέφυρας Ν.Ε.Ο. Ρεθύμνου-Ηρακλείου)

Στο τμήμα αυτό υπάρχουν τα δύο μεγάλα τεχνικά της νέας και παλαιάς Εθνικής Οδού. Στα ενδιάμεσα τμήματα έχουν γίνει οριοθετήσεις του ρέματος, που όμως είναι με την παλιά νομοθεσία, και σύμφωνα με τα νέα δεδομένα οι γραμμές αυτές θα πρέπει να επεκταθούν.

Στο τμήμα αυτό υπάρχει και αγωγός ακαθάρτων διαμέτρου $\varnothing 400$ mm, της ΔΕΥΑ Ρεθύμνου. Ο αγωγός αυτός θίγεται από την κατασκευή των έργων. Ωστόσο έχει ενημερωθεί η αρμόδια

Υπηρεσία της ΔΕΥΑ, η οποία συμφωνεί με την αποξήλωση του αγωγού, αφού αυτός είναι ήδη ανενεργός και θα αποκατασταθεί στο μέλλον από τους ίδιους.

Στο τμήμα αυτό ανάντη και κατόντη της Π.Ε.Ο. υπάρχει παράπλευρη οδός, η οποία θίγεται από τα προτεινόμενα έργα. Για την αποκατάσταση των προσβάσεων των παρακείμενων ιδιοκτησιών αλλά και την εξασφάλιση της προβασιμότητας και του ελέγχου των νέων έργων, προτείνεται η αποκατάσταση της οδού και η μετατόπισή της παράπλευρα των έργων.

Στο τμήμα αυτό προτείνεται η κατασκευή καναλιού ορθογωνικής διατομής με πλευρικούς τοίχους από οπλισμένο σκυρόδεμα, μεταβλητού πλάτους με ύψος επένδυσης $h = 4,00$ m, νέου τεχνικού διάβασης της Π.Ε.Ο, τεχνικού προσαρμογής στο έργο διάβασης της Ν.Ε.Ο., αναβαθμοί στον πυθμένα του ρέματος και λεκάνες ηρεμίας, και λεκάνη θραύσης ενέργειας.

Η αντικατάσταση του τεχνικού διάβασης της Π.Ε.Ο. προτείνεται διότι είναι πιο ορθή όσον αφορά στην ομαλή και ασφαλή ροή των υδάτων προς τα κατόντη. Στην παρούσα κατάσταση η γέφυρα δεν είναι κάθετη στη ροή του ρέματος. Αποτέλεσμα αυτού είναι ότι κατά τη φάση της αυξημένης ροής στα ανάντη της γέφυρας, το ρέμα να υπερχειλίζει και να αποδομεί την παρακείμενη αγροτική οδό, και στα κατόντη τα όμβρια να εκτρέπονται προς τον παρακείμενο τοίχο. Με το νέο τεχνικό που προτείνεται, αυτό εξομαλύνεται αφού η χάραξη των έργων είναι κάθετη στην Π.Ε.Ο.

Σημειώνεται ότι στο συγκεκριμένο τμήμα διέρχεται ο Παράδρομος της Νέας Ε.Ο. Για την κατασκευή του εν λόγω τμήματος θα πρέπει να διακοπεί η κυκλοφορία της οδού στο συγκεκριμένο τμήμα και να γίνει ανακατασκευή της οδοστρωσίας, ώστε τα όμβρια του Παράδρομου να διοχετεύονται στους δύο παρακείμενους οχετούς εκατέρωθεν της γέφυρας.

Β' Τμήμα Μελέτης Χ.Θ. 0+537.16 ÷ 2+066.00 (Όρια οικισμού Πηγής)

Στο τμήμα αυτό το ρέμα διέρχεται κυρίως από αγροτικές εκτάσεις ενώ στο τελευταίο υποτμήμα υπάρχει και βιομηχανική δραστηριότητα.

Στο τμήμα αυτό προτείνεται η κατασκευή καναλιού ορθογωνικής διατομής με πλευρικούς τοίχους από οπλισμένο σκυρόδεμα, πλάτους $b=10,00$ m και ύψος επένδυσης $h = 4,00$ m και τεχνικών στις Χ.Θ. 1+246.21 έως τη Χ.Θ. 1+283.71, Χ.Θ. 1+810.00 έως τη Χ.Θ. 1+830.00, Χ.Θ. 2+059.40 έως τη Χ.Θ. 2+066 και για τη διέλευση του ΒΟΑΚ και του παράδρομου του ΒΟΑΚ.

Γ' Τμήμα Μελέτης Χ.Θ. 2+066.00 ÷ 2+746.51 (Επαρχιακή οδός 22)

Στο τμήμα αυτό το ρέμα διέρχεται μέσα από την κατοικημένη περιοχή του οικισμού Πηγής.

Στο πέρας του προηγούμενου τμήματος και στην αρχή του υποτμήματος αυτού η φυσική κοίτη του ρέματος κάνει ένα μαιανδρισμό, τον οποίο αν ακολουθούσε η χάραξη των έργων διευθέτησης θα υπήρχε πρόβλημα στη ροή των υδάτων. Για τον λόγο αυτό προτιμήθηκε η χάραξη στο συγκεκριμένο τμήμα να παρακάμψει την υφιστάμενη κοίτη και να ενωθεί με ευθεία χάραξη το κατόντη με το ανάντη τμήμα.

Στο τμήμα αυτό προτείνεται η κατασκευή ορθογωνικού ανοικτού καναλιού από οπλισμένο σκυρόδεμα, αναβαθμοί, λεκάνες ηρεμίας και τεχνικό προσαρμογής στη Χ.Θ. 2+722.30 ÷ 2+746.51 στο έργο διάβασης Επαρχιακής οδού 22 προς Μονή Ασωμάτων.

Δ' Τμήμα Μελέτης Χ.Θ. 2+754.05 ÷ 3+689.23

Στο τμήμα αυτό το ρέμα διέρχεται κυρίως από αγροτικές εκτάσεις και αραιοκατοικημένη περιοχή.

Στο τμήμα αυτό προτείνεται η κατασκευή καναλιού ορθογωνικής διατομής με πλευρικούς τοίχους από οπλισμένο σκυρόδεμα μεταβλητού πλάτους με ύψος επένδυσης $h = 4,00$ m, αναβαθμού, λεκάνης ηρεμίας και τεχνικών περί τη Χ.Θ. Χ.Θ. 3+532.00 και Χ.Θ. 3+564.00 ÷ 3+571.

Ε' Τμήμα Μελέτης Χ.Θ. 3+689.23 ÷ 3+719.23 – Πέρασ έργων διευθέτησης Το τελευταίο τμήμα της Μελέτης αποτελεί το έργο εισόδου στα προτεινόμενα έργα.

Το έργο αυτό είναι μια κλιμακωτή διατομή από συρματοκιβώτια, της οποίας ο πυθμένας θα είναι με αναβαθμούς, προκειμένου να εξισορροπηθούν οι απότομες κλίσεις του πυθμένα του ρέματος. Το πλάτος των έργων θα είναι μεταβλητό $b = 10,00 \div 12,40$ m και το ύψος επένδυσης μεταβλητό $h = 4,00 \div 4,50$ m.

Φράγμα κατακράτησης φερτών- Πέρασ Μελέτης

Περί τα 400 m ανάντη του πέρατος των έργων διευθέτησης το ρέμα κάνει μία φυσική στένωση παράπλευρα της οποίας διέρχεται αγροτική οδός. Η θέση αυτή κρίνεται κατάλληλη για να κατασκευαστεί φράγμα κατακράτησης φερτών.

Η θέση του φράγματος επιλέχθηκε αφενός να είναι κατάλληλη υδραυλικά και αφετέρου να είναι εύκολα προσβάσιμη μέσω της παρακείμενης αγροτικής οδού, γεγονός που διευκολύνει και την κατασκευή και τη συντήρηση του έργου.

Το φράγμα κατακράτησης φερτών είναι υπερχειλιστής «ευρείας» στέψης μήκους 5,00 m και ορθογωνικού ανοίγματος πλάτους 28,55 m και ύψους 3,50 m. Προτείνεται να είναι από συρματοκιβώτια, τα οποία θα τοποθετηθούν σε μορφή τοίχου με ελάχιστο ύψος 4,55 m και μέγιστο 8,00 m.

Πρόταση Οριοθέτησης

Οι προτεινόμενες γραμμές οριοθέτησης χωρίς την κατασκευή των έργων, χαράχθηκαν λαμβάνοντας υπόψη:

- τις γραμμές πλημμύρας όπως διαμορφώνονται για καταιγίδες περιόδου επαναφοράς $T=50$ έτη,
- την υφιστάμενη διαμόρφωση της ευρύτερης κοίτης.
Οι προτεινόμενες γραμμές οριοθέτησης μετά την κατασκευή των έργων χαράχθηκαν λαμβάνοντας υπόψη:
- τις γραμμές πλημμύρας όπως διαμορφώνονται μετά την προτεινόμενη διευθέτηση του ρέματος, για καταιγίδες περιόδου επαναφοράς $T=50$ έτη,
- την απαιτούμενη ζώνη για την κατασκευή των προτεινόμενων έργων.

Παρατηρήσεις από την εξέταση την ΜΠΕ:

Από την εξέταση της ΜΠΕ η υπηρεσία μας θεωρεί σημαντικά τα εξής ζητήματα, τα οποία θα πρέπει να ληφθούν υπόψη:

A. Τα υπό μελέτη έργα βρίσκονται εκτός ορίων προστατευόμενων περιοχών και η περιοχή υλοποίησής τους ξεκινά εξωτερικά των ορίων της Ειδικής Ζώνης Διατήρησης (ΕΖΔ) GR4330004 «Πρασσανό Φαράγγι-Πατσός-Σφακορύακο ρέμα-Παραλία Ρεθύμνου και Εκβολή Γεροποτάμου, Ακρ. Λιανός Κάβος-Περιβόλια».

Σύμφωνα με την ΜΠΕ (σελ. 224) πραγματοποιήθηκε έρευνα πεδίου στην οποία καλύφθηκε επιφάνεια 4.276,65 στρεμμάτων, εκ των οποίων τα 488,10 στρέμματα εμπίπτουν στα όρια της ΕΖΔ και αντιστοιχεί στο 0,372% του συνόλου της ΕΖΔ. Ελήφθησαν υπόψη τα επικαιροποιημένα Διανυσματικά Αρχεία των Ορίων των Τύπων Οικοτόπων εντός των περιοχών Natura 2000 (ΥΠΕΝ, 2018). Πραγματοποιήθηκε υπέρθεση των ορίων της περιοχής επέμβασης και της Π.Ε.Π. επί της επικαιροποιημένης αποτύπωσης των τύπων οικοτόπων που γειτνιάζουν με το υπό Μελέτη έργο. Οι τύποι οικοτόπων που περιλαμβάνονται στην Π.Ε.Π. σύμφωνα με την παρακάτω Εικόνα είναι οι εξής:

1160 Αβαθείς κολπίσκοι και κόλποι

2110 Υποτυπώδεις κινούμενες θίνες

2260 Θίνες με βλάστηση σκληρόφυλλων θάμνων (*Cisto-Lavanduletalia*)

Οι παραπάνω τύποι οικοτόπων αποτελούν προστατευόμενους φυσικούς τύπους οικοτόπων (Τ.Ο.) του

Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, αλλά η ζώνη των έργων διευθέτησης δεν εμπίπτει εντός των Τ.Ο. του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Επιπρόσθετα, πραγματοποιήθηκαν οπτικές παρατηρήσεις ειδών πανίδας κατά μήκος του ρέματος έως τις εκβολές του στην παραλία, ενώ τέλος πραγματοποιήθηκαν παρατηρήσεις ειδών ορνιθοπανίδας. Καταγράφηκαν 22 είδη της ορνιθοπανίδας, από τα οποία μόνο το ένα είδος περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ, και πρόκειται για τον Λευκοτσικιά (*Egretta garzetta*). Επιπλέον κανένα από τα είδη δεν χαρακτηρίζεται ως προς το Ευρωπαϊκό Καθεστώς Απειλής ή ως προς το Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Ειδών της Ελλάδας ως Τρωτά, Κινδυνεύοντα ή Κρισίμως Κινδυνεύοντα.

Από την εξέταση της ΜΠΕ προκύπτει ότι από την κατασκευή και λειτουργία του έργου δεν θίγεται η συνοχή της υπό Μελέτη περιοχής του δικτύου Natura 2000. Όμως, λόγω της αρχής των έργων ακριβώς εκτός των ορίων της ΕΖΔ, είναι πολύ βασικό όλες οι επεμβάσεις και τυχόν προσωρινές αποθέσεις υλικών εκσκαφών και κατασκευών στη συγκεκριμένη θέση να γίνουν εκτός της προστατευόμενης περιοχής. Κρίνεται ως αναγκαία η παρουσία εξειδικευμένου προσωπικού (επιστημονικού και τεχνικού) κατά τη φάση της κατασκευής του έργου, με αντικείμενο την πιθανή προσαρμογή του, σε επίπεδο λεπτομερειών, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η μικρότερη δυνατή ενόχληση και διαταραχή του οικοσυστήματος.

Επιπροσθέτως, συμφωνούμε με τα μέτρα κατά της απώλειας οικοτόπων και κατά της υποβάθμισης και του κατακερματισμού τους, που προτείνει η ΜΠΕ για τη φάση κατασκευής του έργου (σελ. 368-369), καθώς και κατά της απώλειας και της όχλησης ατόμων ειδών της πανίδας (σελ. 369-370).

Β. Σε περίπτωση που αναδειχθεί η ανάγκη χωροθέτησης εργοταξίου ή / και αποθεσιοθαλάμου (χωροθέτηση, απόθεση υλικών, τελική διαμόρφωση και αποκατάσταση) θα πρέπει να υποβληθεί Τεχνική Περιβαλλοντική Μελέτη (ΤΕΠΕΜ) σύμφωνα με τα οριζόμενα της παρ. 2, του άρθρου 7 του Νόμου 4014/2011 (ΦΕΚ Α' 209/21.9.2011) «*Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος*».

Απαγορεύεται αυστηρά η απόθεση ή έστω και προσωρινή ρίψη υλικών προερχόμενων από τις εργασίες εκσκαφής για την κατασκευή του έργου: Σε θέσεις που επηρεάζουν την επιφανειακή ροή των υδάτων και σε θέσεις του υδρογραφικού δικτύου (π.χ. κοίτες ποταμών, ρέματα), σε εκτάσεις δασικού χαρακτήρα, σε αρχαιολογικούς χώρους - κηρυγμένους και μη-

Γ. Απαιτούμενα για την κατασκευή του έργου υλικά μπορούν να εξασφαλισθούν από νομίμως λειτουργούντα λατομεία της ευρύτερης περιοχής, τα οποία θα πρέπει να είναι εφοδιασμένα με την απαιτούμενη απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ή άλλες νόμιμες πηγές αδρανών υλικών, όπως πλεονάζοντα υλικά εκσκαφών άλλων έργων, που διαθέτουν σχετική αδειοδότηση, Συλλογικά Συστήματα Διαχείρισης Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ).

Δ. Τα ανακυκλώσιμα απόβλητα από τις εργασίες κατασκευής να συγκεντρώνονται ξεχωριστά και η διαχείρισή τους να πραγματοποιείται στις διατάξεις του Ν. 4819/2021 (ΦΕΚ Α 129/2021), να πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

Ε. Κατά τα λοιπά, για το συγκεκριμένο τμήμα του έργου, συμφωνούμε με τα μέτρα αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που αναφέρονται στην ΜΠΕ (κεφάλαιο 10) και στο πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης (κεφάλαιο 11).

Στ. Στη φάση λειτουργίας, ο φορέας του έργου οφείλει να πραγματοποιεί τακτική συντήρηση του διευθετημένου ρέματος και των λοιπών τεχνικών έργων, ώστε να εξασφαλίζεται η

διαρκής και απρόσκοπτη ροή (απομάκρυνση των συσσωρευμένων απορριμμάτων, απομάκρυνση μπαζών, κλαδιών κ.λπ.). Οι εργασίες καθαρισμού δε θα παρεμβαίνουν στη διαμορφωμένη διατομή αλλά θα έχουν ως σκοπό να την επαναφέρουν στα δεδομένα της μελέτης. Σε κάθε περίπτωση οι εργασίες θα γίνονται υπό τους περιβαλλοντικούς όρους του έργου και σύμφωνα με την ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία.

10. Την εισήγηση του **κ. Νικολουδάκη Εμμανουήλ** Προϊσταμένου τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Ρεθύμνου
11. Την εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής Περιβάλλοντος & Χωροταξίας **κ. Ξυλούρη Νικόλαου**, με την οποία μεταξύ άλλων ανέφερε «**εισηγούμαι στην Επιτροπή να γνωμοδοτήσει θετικά** επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του Έργου: **«Μελέτη οριοθέτησης με έργα διευθέτησης ρέματος «Ξεριά Πηγιανού», Δήμου Ρεθύμνου στην Π.Ε. Ρεθύμνου, με φορέα έργου τη Δ/νση Τεχνικών Έργων Π.Ε. Ρεθύμνου ΠΚ»**, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο υπ' αριθμ. πρωτ. **451638/17-12-2024** έγγραφο του Τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας Π.Ε. Ρεθύμνου της Δ/νσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ. Ωστόσο, τονίζω ότι επιθυμητή η έκφραση άποψης του Δήμου Ρεθύμνης, ο οποίος έως σήμερα δεν έχει γνωμοδοτήσει επί του εν λόγω έργου.»
12. **Τις απόψεις των μελών της Επιτροπής.**
Ύστερα από διαλογική συζήτηση

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Γνωμοδοτεί θετικά για τους Περιβαλλοντικούς Όρους της **Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.)** του έργου: **«Μελέτη οριοθέτησης με έργα διευθέτησης ρέματος «Ξεριά Πηγιανού», Δήμου Ρεθύμνου στην Π.Ε. Ρεθύμνου, με φορέα έργου τη Δ/νση Τεχνικών Έργων Π.Ε. Ρεθύμνου ΠΚ»**, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο υπ' αριθμ. πρωτ. **451638/17-12-2024** έγγραφο του Τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας Π.Ε. Ρεθύμνου της Δ/νσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, με τη σύσταση να γνωμοδοτήσει και ο Δήμος Ρεθύμνης για το εν λόγω έργο, σύμφωνα και με όσα αναφέρονται στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης.

Αφού συντάχθηκε το παρόν υπογράφεται ως παρακάτω:
Ηράκλειο **20-12-2024**

**Ο Πρόεδρος της Επιτροπής
Περιβάλλοντος και Χωροταξίας**

Τα Μέλη

**Νίκος Ξυλούρης
Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος ΠΚ**